

Nr 163

Utlåtande i anledning av väckt motion om viss ändring av bestämmelserna rörande traktamentsersättning till värnpliktiga.

(1:a avd.)

I en inom andra kammaren av herr Nilsson i Östersund väckt motion (II: 347) har hemställts, att riksdagen måtte besluta, att Kungl. Maj:ts kungörelse den 12 september 1958 (SFS nr 485/1958) måtte ändras så, att värnpliktig, därest resan tar mer än åtta timmar i anspråk, äger rätt till traktamentsersättning enligt för motsvarande personal på aktiv stat gällande bestämmelser vid fri resa vid in- och utryckning samt vid tjänstledighet, dock att traktamentsersättning för natt måste utgå endast om utgift för nattkvarter förekommit samt att vederbörande utskott får i uppdrag att utarbeta erforderlig lagtext.

Motionären har till stöd för sitt yrkande anfört följande.

I Kungl. Maj:ts kungörelse av den 12 september 1958 (SFS nr 485/1958) förordnas om avlöning m. m. till värnpliktiga, vilka bestämmelser i vissa delar innebära betydande försämringar jämfört med tidigare förordning.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 110 till 1958 års A-riksdag, vilken ligger till grund för ifrågavarande författningsändringar, föreslogs bl. a. att rätten till resekostnadsersättning vid resa med eget fordon skulle upphöra, vilket också vann riksdagens bifall. På denna punkt har jag för närvarande ingenting att erinra. Vid ändringen av kungörelsen skedde dock en uppenbar försämring även i fråga om traktamentsersättningar till värnpliktiga vid in- och utryckning samt vid tjänstledighet, vilka åtgärder, såvitt jag kunnat finna, icke motiverats i propositionen.

Jämlikt kungörelsens 10 § utgår nämligen numera traktamentsersättning endast vid sådana resor då mer än åtta timmars dagtid tages i anspråk. Detta innebär, för att ta ett exempel, att en värnpliktig, som påbörjar sin resa kl. 16.00 ena dagen och avslutar densamma kl. 14.00 påföljande dag — dvs. en restid av nära ett dygn — numera icke äger rätt till traktamentsersättning. Även om detta exempel ger det mest ofördelaktiga utfallet, visar det dock de ändrade bestämmelsernas orimliga konsekvenser, vilka väckt stor irritation bland de värnpliktiga.

Vad en återgång till förutvarande bestämmelser skulle kosta i form av ökade utgifter är svårt att uppskatta. Jag kommer emellertid att i särskild motion yrka avslag under punkten Flygvapnet: Understöd åt privatflyget (IV ht. p. 90) vilket innebär en besparing av 180 000 kr. för att täcka den utgiftsökning som ett bifall till nedanstående förslag skulle innebära.

Utskottet. 1954 års värnpliktsavlöningsutredning framlade år 1957 betänkande med förslag till värnpliktsavlöningskungörelse. De principiella delarna av detsamma underställdes i proposition 1958 års riksdags prövning. Beträffande utredningens övriga förslag, innefattande bl. a. traktamentsersättning åt de värnpliktiga, förutsatte departementschefen, att det finge ankomma på Kungl. Maj:t att efter närmare övervägande fatta beslut härutinnan. Häremot hade riksdagen icke något att erinra. Sedermera utfärdade Kungl. Maj:t nu gällande värnpliktsavlöningskungörelse (SFS nr 485/1958). Då kungörelsen, i den del den omfattar den i motionen berörda frågan alltså icke varit föremål för riksdagens ställningstagande i vidare mån än vad nu sagts, synes framställning i första hand böra göras till Kungl. Maj:t för prövning i vad mån ändring i enlighet med yrkandet i motionen kan anses vara påkallad. Den i motionen väckta frågan synes utskottet dock vara av den principiella innebörd, att utskottet ansett riksdagen böra i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad i ärendet förekommit.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i anledning av motionen II: 347 i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört.
Stockholm den 8 november 1960

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Gillström, Ivar Johansson, Birger Andersson, fröken Andersson, herrar Thun, Bergman, Holmqvist, Pålsson, Rikard Svensson, Söderberg, Palme, Anders Johansson, Edström och Lundström; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Akerström, Malmborg, Jansson i Kalix, Staxäng, Persson i Växjö, Ståhl, Gustafsson i Stockholm, Svensson i Stenkyrka, Karlsson i Olofström, fröken Karlsson, herr Hansson i Önnarp, fru Lewén-Eliasson, herrar Gustafsson i Skellefteå och Lassinantti.